

Q&A: Webinarium

Aktualizacia 21.10.2024

Wyznaczanie kierunków do oceny

Ocena kompleksowa

Zespoły oceniające PKA i ich ocena

Raport samooceny

Zalecenia PKA

Hospitacje

Prace etapowe i dyplomowe

Organizacja spotkań

Wzorcowe rozwiązania

Niezbędna dokumentacja

Stanowiska interpretacyjne

1. Jak wiele kierunków w praktyce nie otrzymuje akredytacji i co to oznacza (w praktyce)?

Kierunek nie figuruje w europejskiej bazie DEQAR (Database of External Quality Assurance Results) i tym samym nie jest rozpoznawany w Europejskim Obszarze Szkolnictwa Wyższego. Więcej na ten temat: <https://www.eqar.eu/about/close-up/#deqar>

2. Czy podczas wizytacji nowo otwartej filii kierunku (pierwszy rok) informacje zawarte w raporcie powinny także obejmować informacje ogólnouczelniane w obszarach jeszcze nie realizowanych w filii? Na przykład prace naukowe studentów, co nie ma jeszcze miejsca podczas 1 roku studiowania, a na Uczelni jest prowadzone na szeroką skalę.

Zgodnie z art. 242 pkt. 3 ocenę programową przeprowadza się z inicjatywy PKA, na wniosek uczelni lub niezwłocznie na wniosek ministra. Zgodnie z załącznikiem nr 1 Statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej Komisja wyznacza w danym roku akademickim do oceny programowej:

- 1) wszystkie kierunki studiów, którym upływa okres oceny programowej przyznanej na 6 lat, w celu zapewnienia cykliczności oceny jakości kształcenia na kierunku studiów;
- 2) wszystkie kierunki studiów, którym upływa okres pozytywnej oceny programowej wydanej na okres do 2 lat;
- 3) kierunki studiów nieposiadające oceny programowej, na których został zakończony co najmniej jeden pełny cykl kształcenia i studia ukończył co najmniej jeden rocznik absolwentów, przy uwzględnieniu możliwości organizacyjnych, kadrowych i finansowych.

W przypadku kształcenia na kierunkach przygotowujących do wykonywania zawodu lekarza, zgodnie z poleceniem Ministra Nauki, ocena programowa jest przeprowadzana dodatkowo po pierwszym oraz trzecim roku kształcenia. Jeżeli ocena programowa przeprowadzana jest po roku od rozpoczęcia kształcenia wówczas nie ma konieczności przedkładania prac naukowych czy prac dyplomowych studentów.

W przypadku wątpliwości dotyczących sposobu przekazania raportu samooceny, w celu uzyskania dodatkowych informacji, należy skontaktować się z sekretarzem zespołu działającego w ramach

dziedziny nauki lub sztuki, właściwym z punktu widzenia dyscypliny/dyscyplin, do której/do których przyporządkowany został kierunek studiów.

1. Kiedy można spodziewać się wytycznych do akredytacji kompleksowej?

Dotychczas Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki nie określił w drodze rozporządzenia kryteriów oceny kompleksowej. Warunkiem koniecznym do rozpoczęcia oceny kompleksowej jest wydanie rozporządzenia przez Ministra Nauki. Po wydaniu rozporządzenia PKA zainicjuje analizy i dyskusje z interesariuszami sektora szkolnictwa wyższego dotyczące optymalnej formy oceny kompleksowej, w tym również zostanie zaprojektowany proces akredytacji uczelni.

2. Jak będzie wyglądał proces akredytacji dla całej uczelni z akredytacją na 8 lat?

Na ten moment wiadome jest to, co się znajduje w Ustawie. Zgodnie z art. 243. ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 742, z późn. zm.) ocena kompleksowa polega na ocenie działań na rzecz zapewniania jakości kształcenia w uczelni. Przeprowadzając ocenę kompleksową, bierze się pod uwagę w szczególności skuteczność działań na rzecz zapewniania jakości kształcenia w uczelni we wszystkich dziedzinach, w których prowadzone jest kształcenie.

W wyniku dyskusji i analiz z interesariuszami sektora szkolnictwa wyższego zostaną sformułowane kryteria, standardy oraz proces oceny kompleksowej, który będzie wprowadzony do statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej.

3. Czy można spodziewać się jakiś informacji na temat przygotowań do akredytacji kompleksowej?

Jak wyżej

- 1. Czy jest szansa, aby oceny PKA były porównywalne, a nie uzależnione od Składu Osobowego przeprowadzającego ocenę programową? Rozumiemy, że są to oceny eksperckie ale pewna porównywalność w ocenach dałaby poczucie „sprawiedliwości”. Aktualnie bardzo duży wpływ na przebieg wizytacji i ocenę PKA ma czynnik „ludzki” – czy jest szansa na klarowne wytyczne, które będą egzekwowane również od Zespołów PKA a nie tylko od Uczelni wizytowanych?**

Eksperti PKA dokonują eksperckiej oceny jakości kształcenia na podstawie szczegółowych kryteriów, które obejmują różnorodne aspekty programów studiów, kadry naukowej, infrastruktury edukacyjnej i efektów uczenia się. Wynikają one bezpośrednio z rozporządzenia z dnia 12 września 2018 roku w sprawie kryteriów oceny programowej. Szczegółowe kryteria dokonywania oceny programowej stanowi załącznik nr 2 do Statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Ponadto Polska Komisja Akredytacyjna opracowała wskaźniki spełnienia standardów jakości kształcenia, które eksperci mogą wykorzystywać w ocenach.

Każdy kierunek studiów jest rozpatrywany indywidualnie, a ekspercka ocena opiera się na analizie całokształtu informacji oraz na rozmowach przeprowadzanych w czasie wizytacji. Ostateczne decyzje dotyczące uznania stopnia spełnienia standardów jakości kształcenia zawartych w statucie PKA są podejmowane na podstawie kompleksowej analizy i oceny specyficznych warunków przez zespoły oceniające PKA.

- 2. Jak zapewniany jest obiektywizm oceny wg poszczególnych kryteriów, gdy w sytuacji wizytacji dwóch kierunków na tej samej uczelni, jedna uznaje kryterium za spełnione, a druga nie? Oczywiście chodzi o kryteria ogólne na poziomie całej uczelni np. dostęp do informacji publicznej.**

Jak wyżej

- 3. Czy kolejna wizytacja kierunku prowadzona jest przez ten sam zespół wizytujący, czy też skład osobowy jest inny?**

Każda wizytacja kierunku studiów traktowana jest indywidualnie, a skład osobowy zespołu wizytującego kształtowany jest przez Sekretarza Polskiej Komisji Akredytacyjnej zgodnie z możliwościami organizacyjnymi Komisji. Nie jest to regułą, lecz sytuacje, w której oceny programowej

po upływie skróconego okresu obowiązywania dokona zespół oceniający w tym samym składzie, nie są wykluczone.

4. W jaki sposób sekretarz zespołu oceniającego kontaktuje się z osobą wyznaczoną do kontaktu przez uczelnię? I kiedy to następuje. (np. 2 tygodnie przed wizytacją?)

Terminy obiegu dokumentacji wynikają wprost ze Statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej oraz procedury postępowania oceniającego opublikowanej na stronie internetowej Polskiej Komisji Akredytacyjnej pod [niniejszym linkiem](#).

5. Jeżeli mamy zapowiedzianą wizytę ZO w pierwszym kwartale 2025, to kiedy możemy spodziewać się wyznaczenia dokładniejszego terminu?

Jak wyżej

6. Na ile przed wizytą Komisji Akredytacyjnej otrzymuje się kontakt do sekretarza zespołu wizytującego?

Jak wyżej

7. Czy Koordynatorem może być osoba z administracji, czy z Władz kierunku?

Zarówno sposób, jak i organizacja procesu zmierzającego do wyznaczenia koordynatora wizytacji pozostaje autonomiczną decyzją uczelni, podobnie jak szczegółowa organizacja współpracy osoby pełniącej tę funkcję z pozostałymi osobami zaangażowanymi w ocenę programową ze strony uczelni.

8. Jakie kryteria musi spełniać osoba powołana ze strony uczelni na koordynatora procesu oceny programowej?

Jak wyżej

9. Czy jest możliwość że termin wizytacji wypadnie w czasie sesji egzaminacyjnej? I jeśli tak czy automatycznie powinniśmy wystąpić o przesunięcie wizytacji?

W terminie wizytacji zespołu oceniającego muszą się odbywać zajęcia. W przypadku, gdy termin wizytacji uniemożliwia przeprowadzenie hospitacji zajęć w wyznaczonym terminie należy o tym fakcie niezwłocznie zawiadomić Biuro Polskiej Komisji Akredytacyjnej, a w szczególności sekretarza zespołu dziedzinowego, w ramach którego prowadzone jest postępowanie oceniające.

1. Z tego co zrozumiałam jedynym miejscem przekazywania dokumentacji jest udostępniony Sharepoint. Nie ma potrzeby drukowania i przesyłania raportu samooceny?

Wersja papierowa raportu oraz wersja elektroniczna, nagrana na płycie CD lub DVD (w dwóch kopiach), powinny zostać przesłane na adres Biura Polskiej Komisji Akredytacyjnej: ul. Żurawia 32/34, 00-515 Warszawa. Ponadto, w wersji elektronicznej raportu Uczelnia powinna zamieścić link do strony internetowej Uczelni, na której dokument ten zostanie opublikowany. Link powinien pozostać aktywny przez cały okres obowiązywania oceny.

2. Czy raport publikujemy w BiP uczelni czy wystarczy na stronie internetowej?

Zgodnie ze Statutem PKA Uczelnia przygotowuje raport samooceny, zgodnie ze wzorem i wytycznymi ustalonymi przez Prezydium oraz publikuje raport na swojej stronie podmiotowej. Link powinien zostać udostępniony w momencie przekazywania Raportu do PKA lub najpóźniej 14 dni przed terminem wizytacji zespołu oceniającego (w takiej sytuacji prosimy bezpośrednio o przesłanie linku do sekretarza zespołu oceniającego).

3. Czy raport samooceny powinien być zrobiony i umieszczony na stronie internetowej zanim PKA wyznaczy termin kontroli, czy dopiero po wyznaczeniu kontroli.

Jak wyżej. Przypominamy, że PKA nie prowadzi kontroli, tylko oceny. Informacje o przygotowaniu raportu samooceny będzie zawierać pismo do uczelni informujące je o wyznaczeniu kierunku do wizytacji.

4. Czy link do raportu samooceny musi prowadzić do pliku czy może odnosić się do podstrony, gdzie zamieszczane są wszystkie raporty i uchwały uczelni? W jaki sposób można wskazać w raporcie link do strony z plikiem jeżeli plik może być zamieszczony na stronie dopiero po jego podpisaniu przez władze uczelni.

Pytanie jest niezrozumiałe. Uczelnia ma obowiązek zamieścić na stronie podmiotowej treść raportu samooceny, w taki sposób aby umożliwić zapoznanie się z jego treścią przez nieograniczony krąg osób. Techniczne szczegóły publikacji leżą w gestii uczelni.

10. Czy raport samooceny publikujemy łącznie z załącznikami?

Obowiązek publikacji dotyczy jedynie raportu samooceny. Załączniki do raportu samooceny mogą zawierać dane osobowe, które nie powinny być publikowane.

5. **Czy jest możliwość, aby w przyszłości raport był przesyłany elektronicznie (w formie Epuap lub w chmurze), a nie na płytach?**
6. **Czy PKA ma w planie opracowanie generatora raportu samooceny na wzór projektów współfinansowanych ze środków UE? W znacznym stopniu ułatwiłoby to pracę nad przygotowaniem raportu. Jednocześnie wszystkie raporty byłyby wystandaryzowane. Ponadto wydaje mi się, że dobrym rozwiązaniem byłoby utworzenie katalogu w sharepoint już na etapie opracowania raportu samooceny aby załączniki do raportu umieszczać już na platformie. Aktualnie nagrywanie na płytach CD nie jest jeszcze dużym problemem ale w perspektywie problem ten będzie narastał.**

Dziękujemy za sugestię, jako Polska Komisja Akredytacyjna rozważy ją po wdrożeniu EZZ. Zwracamy uwagę, że obecnie obowiązuje określony wzór raportu samooceny.

7. Czy raport samooceny będziemy przygotowywać w systemie OSF?

Jak wyżej.

8. **Jeżeli w już przygotowanym i przesłanym do PKA raporcie samooceny niektóre zamieszczone linki w opisie prowadzą do stron internetowych, na których zamieszczono poszczególne dokumenty, a nie do samych dokumentów to czy istnieje możliwość tego poprawy po sprawdzeniu przez członków PKA?**

Linki powinny prowadzić bezpośrednio do dokumentów. W wersji wydrukowanej dokumenty wskazane w raporcie samooceny powinny być załączone.

9. Czy w Raporcie lepiej zamieszczać odnośniki do strony internetowej Wydziału np. jeśli chodzi o dokumenty systemu jakości, czy raczej dokumenty powinny być w plikach jako załączniki?

PKA nie narzuca formy udostępniania dokumentów. Jednakże, praca zespołu oceniającego jest efektywniejsza, jeżeli właściwe dokumenty zostaną zamieszczone w sharepoint.

10. **Kryteria sformułowane w raporcie samooceny są mało precyzyjne i pewne kwestie powtarzają się albo budzą wątpliwości dotyczące interpretacji. Czy jest możliwość skonkretyzowania oczekiwań PKA, celem przekazania odpowiedniej i poprawnej informacji? (tym bardziej, że raport ma ograniczenie w liczbie znaków)**

Nie, ponieważ PKA nie może ingerować w autonomię Uczelni. Wzory oraz wytyczne do przygotowania raportu samooceny zostały opublikowane na stronie internetowej PKA pod niniejszym linkiem: <https://www.pka.edu.pl/dla-uczelni/wzory-raportow-samooceny/>. W przypadku wątpliwości

dotyczących sposobu przekazania raportu samooceny, w celu uzyskania dodatkowych informacji, należy skontaktować się z sekretarzem zespołu działającego w ramach dziedziny nauki lub sztuki, właściwym z punktu widzenia dyscypliny/dyscyplin, do której/do których przyporządkowany został kierunek studiów. Dane kontaktowe zostały opublikowane na stronie internetowej PKA pod niniejszym linkiem: <https://www.pka.edu.pl/biuro-pka/>.

11. W zaleceniach ogólnych dla Raportu samooceny jest wskazane, że część I nie powinna przekraczać 40 000 znaków. Czy można nieco przekroczyć te wytyczne, a jeśli tak, to o ile jest to dopuszczalne? Czy przekroczenie tej liczby wpływa na ocenę?

Wzory oraz wytyczne do przygotowania raportu samooceny zostały opublikowane na stronie internetowej PKA pod niniejszym linkiem: <https://www.pka.edu.pl/dla-uczelni/wzory-raportow-samooceny/>.

We wzorze raportu samooceny zawarte zostały wskazówki mówiące o tym, co warto rozważyć i do czego odnieść się w raporcie. Zwrócono w nich uwagę na te elementy, odpowiadające szczegółowym kryteriom oceny programowej i przyjętym standardom jakości, do których odniesienie się umożliwi dokonanie pełnej samooceny, a następnie przeprowadzenie rzetelnej oceny przez zespół oceniający PKA.

Wskazówek tych nie należy traktować jako obligatoryjnych dla uczelni przygotowującej raport samooceny. Uczelnia w samoocenie każdego kryterium ma prawo w pełni autonomicznie przedstawiać kluczowe czynniki uwiarygadniające jego spełnienie. Wyłącznym celem wskazówek jest pomoc w zrozumieniu istoty każdego z kryteriów, wskazanie informacji najważniejszych dla procesu oceny oraz zainspirowanie do formułowania pytań, na które warto poszukiwać odpowiedzi w procesie samooceny i opracowywania raportu, a także w celu doskonalenia jakości kształcenia na ocenianym kierunku.

Przekroczenie sugerowanego limitu znaków nie powoduje obniżenia oceny, ani też nie pominięcia treści dodatkowych.

11. Czy przy pierwszej ocenie kierunku raport samooceny powinien uwzględnić całokształt jego funkcjonowania, czy jeśli w trakcie były jakieś zmiany programowe, to raport i ocena dotyczą wyłącznie najnowszej wersji programu studiów?

W raporcie samooceny należy opisać program studiów aktualny dla pierwszego roku studiów. Zmiany, które zostały wprowadzone wcześniej można opisać w zakresie tematu doskonalenia programu.

12. Czy w ocenie nowego kierunku raport samooceny powinien uwzględniać wszystkie zmiany programowe od początku istnienia kierunku? Czy oceniamy/ opisujemy tylko kierunek po zmianach programowych?

Jak wyżej

13. Czy późny termin przekazania raportu samooceny na 10 dni przed terminem wizytacji może być powodem negatywnej oceny PKA? Czy jest szansa, aby Państwo brali pod uwagę, przy planowaniu terminów ocen PKA w danej Uczelni nie tylko kierunki z jednej dyscypliny, ale całościowo Uczelnię? Przykład Uczelnia w danym roku akademickim ma zaplanowanych 14 wizytacji, gdzie w tym samym czasie ma do przygotowania kilka raportów i w trakcie pracy nad

raportami samooceny dochodzą wizytacje PKA.... – reasumując, czasami trudno zachować terminy przygotowując kilka raportów samooceny dla różnych Zespołów, w tym samym czasie przygotowując się do wizytacji z różnymi Zespołami i realizować zadania bieżące wynikające z funkcjonowania Uczelni.

Obowiązek sporządzenia raportu samooceny został przewidziany w Statucie PKA, który ma charakter aktu prawa wewnętrznego i nie wynika z przepisów ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 742 z późn. zm.). Z tego powodu brak sporządzenia raportu samooceny nie wstrzymuje możliwości przeprowadzenia oceny programowej danych studiów. Sam raport samooceny jest cennym, aczkolwiek nie jedynym źródłem informacji dla PKA. Raport samooceny ma więc charakter dokumentu prywatnego złożonego przez stronę postępowania oceniającego (uczelnię).

Jednocześnie pragniemy poinformować, że zgodnie z załącznikiem nr 3 do statutu PKA Prezydium PKA wydaje ocenę negatywną, jeżeli: uczelnia uniemożliwia lub utrudnia przeprowadzenie oceny programowej. Zachodzi to m.in. w przypadku uniemożliwienia dostępu do dokumentów, które zgodnie z wzorem raportu samooceny ustalonym przez Prezydium powinny być przedstawione do wglądu w trakcie wizytacji.

Późny termin przekazania raportu samooceny nie jest samodzielną przesłanką do wydania oceny negatywnej. Brak przekazania informacji w terminie utrudnia jednak prace zespołów oceniających i przez to powoduje, że w czasie wizytacji konieczne jest udzielania odpowiedzi na większą liczbę pytań.

14. Czy Raporty samooceny przygotowywane do poprzednich wizytacji PKA (np. w 2023 r.) też mają być dostępne publicznie przez cały okres na który przyznano akredytację - czy też to dotyczy obecnie przygotowywanych raportów?

Link powinien pozostać aktywny przez cały okres obowiązywania oceny.

15. Kiedy dokładniej powinien być ze strony uczelni wyznaczony koordynator ds. przeprowadzenia oceny? Już po ustaleniu daty wizytacji czy od razu po przesłaniu raportu samooceny? I w jakim trybie informacja o tym powinna być przekazana do PKA?

Terminy obiegu dokumentacji wynikają wprost ze Statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej oraz procedury postępowania oceniającego opublikowanej na stronie internetowej Polskiej Komisji Akredytacyjnej pod [niniejszym linkiem](#).

Termin wyznaczenia koordynatora wizytacji nie jest uregulowany przez przepisy statutu. Uczelnie mają dowolność wskazania takiego momentu. Wydaje się jednak, że najlepszym momentem na przekazanie takiej informacji jest pismo przekazujące raport samooceny.

16. Raport samooceny do PKA przekazywany jest zdecydowanie wcześniej niż 14 dni przed wyznaczonym terminem wizytacji, dlatego czasami trudno będzie w piśmie przewodnim przekazać link do zamieszczonego raportu samooceny, a nie link do miejsca w którym raport samooceny zostanie zamieszczony. Procedura PKA, zobowiązuje Uczelnię do opublikowania RS w terminie 14 dni przed wizytacją, jest raczej „martwa” i sprzeczna z założeniami.

Nie rozumiemy tego pytania. Jeśli raport samooceny w wersji papierowej został przesłany do PKA, tym samym istnieje możliwość umieszczenia raportu w dostępie publicznym i podania linku.

17. Praca i zaangażowanie działu kard kończy się na przygotowaniu formularzy do pierwszego etapu?

Nie rozumiemy tego pytania. Uczelnie muszą rozstrzygać to zagadnienie w ramach własnej autonomii.

1. Czy Zalecenia dotyczące kryterium np. 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy) należy wypełnić, jeśli poprzednio oceniany był profil praktyczny a teraz będzie ogólnoakademicki?

Zgodnie z ustawą Prawo o nauce i szkolnictwie wyższym studia są prowadzone na określonym kierunku, poziomie oraz profilu kształcenia. Zatem „zmiana” profilu kształcenia jest *de facto* utworzeniem nowych studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu kształcenia, które odbywa się w myśl art. 53 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 742 z późn. zm.). Wszelkie szczegółowe wątpliwości zawsze warto wyjaśnić z sekretarzem zespołu dziedzinowego: <https://www.pka.edu.pl/biuro-pka/>.

2. Zafrasowała mnie tematyka odpowiadania na zalecenia na raport PKA, trochę się w tym momencie pogubiłam.

Zgodnie z wytycznymi oraz wzorem raportu samooceny ustalonymi przez Prezydium PKA w przypadku, gdy poprzednia uchwała Prezydium PKA w sprawie oceny programowej zawierała zalecenia, należy wskazać te zalecenia, a także zamieścić opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym.

Jednocześnie, zgodnie z wzorem raportu zespołu oceniającego, ustalonym przez Prezydium PKA, zespoły oceniające mogą w stosunku do ocenianego kierunku studiów wskazać zalecenia o charakterze naprawczym, wskazujące na konieczność usunięcia błędów i niezgodności, a także podjęcia skutecznych działań zapobiegawczych. Zgodnie ze wskazanym §17 uczelnia w odpowiedzi na raport zespołu oceniającego przedstawia swoje stanowisko, w którym uczelnia m.in. może wskazać działania podjęte

w celu wyeliminowania dostrzeżonych przez zespół oceniający nieprawidłowości. Dopiero po analizie raportu samooceny, stanowiska uczelni na ten raport zespół dziedzinowy lub zespół ds. kształcenia nauczycieli sporządza opinię na podstawie, której Prezydium PKA podejmuje uchwałę w sprawie oceny. Zgodnie z § 22 strona niezadowolona z uchwały Prezydium PKA może zwrócić się z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.

Wszelkie szczegółowe wątpliwości zawsze warto wyjaśnić z sekretarzem zespołu oceniającego lub dziedzinowego: <https://www.pka.edu.pl/biuro-pka/>.

3. Czy w przypadku ponownej wizytacji i oceny realizacji wcześniejszych zaleceń należy sporządzić pełny raport samooceny czy raport skrócony (na stronie www PKA jedynie w dokumentach archiwalnych znajduje się wzór raportu z realizacji zaleceń)?

Zgodnie z aktualnym stanem prawnym, każda ocena prowadzona przez Polską Komisję Akredytacyjną jest oceną całego kierunku studiów, a nie jedynie sprawdzeniem realizacji zaleceń sformułowanych podczas poprzednich wizytacji. W przypadku oceny realizowanej po ocenie pozytywnej ze skróconym okresem obowiązywania, oceniana jest również realizacja wcześniejszych zaleceń. Jeśli zalecenia nie zostaną zrealizowane, zespół oceniający automatycznie uzna całe kryterium, z którym dane zalecenie było związane, za niespełnione.

Niemniej jednak, nawet w przypadku pozytywnej realizacji zaleceń, możliwe jest sformułowanie nowych zaleceń przez zespół oceniający, jeżeli uzna on to za zasadne.

4. Czy posiadając ocenę pozytywną na 2 lata, po zrealizowaniu wszystkich zaleceń z poprzedniej wizytacji, zespół wizytacyjny prowadzi swoje działania dalej kompleksowo, czy może ograniczyć się do sprawdzenia "czy wszystko zostało zrobione", podtrzymując ocenę "Kryterium spełnione" z poprzedniej wizytacji?

Jak wyżej

5. Kierunek studiów został poddany ocenie programowej. W kryterium 1 zalecono zmodyfikować koncepcję kształcenia nauczycielskiego, likwidując powtarzanie efektów uczenia się właściwych dla tego kształcenia na obu poziomach studiów. Pytanie: Czy w związku z tym, wystarczającym działaniem w tym zakresie jest zmiana koncepcji kształcenia obowiązującej od nowego cyklu kształcenia, czy jednak należy zmienić również koncepcję kształcenia w cyklach już trwających, co naszym zdaniem jest niezwykle trudne do osiągnięcia, a nawet niemożliwe, gdy studenci kończą już studia lub są po realizacji najważniejszych zajęć.

PKA nie może udzielić wiążącej odpowiedzi na to pytanie. Uczelnie muszą rozstrzygać to zagadnienie w ramach własnej autonomii. Jednocześnie zgodnie z § 7 Rozporządzenia w sprawie studiów zmiany w programach studiów mogą być wprowadzane w trakcie cyklu kształcenia w sytuacji, w którym są one konieczne do usunięcia nieprawidłowości stwierdzonych przez PKA. (Rozporządzenie w sprawie studiów, dz. u. 2023 poz. 2787).

6. Czy raport ZO PKA stanowi przesłankę do wprowadzenia zmian w programie studiów w trakcie cyklu wypełniając przesłankę określoną w rozporządzeniu o studiach czy uchwała Prezydium PKA?

Dokumentem kończącym proces oceny jest uchwała Prezydium PKA. Raport z wizytacji zawiera oceny przedstawione przez członków zespołu oceniającego. Uczelnia ma możliwość ustosunkowania się do treści raportu. Prezydium PKA uwzględnia w swojej ocenie zarówno stanowisko zespołu oceniającego przedstawione w raporcie z wizytacji oraz stanowisko uczelni. Z tego powodu, nieprawidłowości wskazane przez PKA uprawniające do zmiany programu studiów w trakcie cyklu kształcenia muszą być wyrażone w uchwale.

7. Czy w stanowisku uczelni, stanowiącym odpowiedź na raport ZO PKA, można wykorzystać fragmenty oceny PKA innego kierunku?

PKA nie może udzielić wiążącej odpowiedzi na to pytanie. Uczelnie muszą rozstrzygać to zagadnienie w ramach własnej autonomii.

8. A jaki jest termin na wykonanie zaleceń?

Nie można udzielić jednoznacznej odpowiedzi na to pytanie, ponieważ termin realizacji zaleceń zależy od ich rodzaju. Na przykład w przypadku zaleceń zawartych w raporcie z wizytacji uczelnia może ustosunkować się do nich w odpowiedzi na ten raport. Natomiast realizacja zaleceń zawartych w ostatecznej uchwale dotyczącej oceny programowej jest sprawdzana podczas kolejnej oceny programowej, której termin jest określony w uchwale PKA.

9. Zalecenia sformułowane przez ZO PKA powinny przez Uczelnię zrealizowane, a sposób realizacji - opisany w Raporcie samooceny . W Raporcie pokontrolnym ZO znajdują się również sformułowane przez członków zespołu rekomendacje. Czy w Raporcie samooceny przygotowywanym przez Uczelnię po ocenie warunkowej, Uczelnia powinna odnosić się wyłącznie do zaleceń sformułowanych w Uchwale PKA, czy też powinna wykazać realizację rekomendacji sformułowanych w Raporcie pokontrolnym?

W raporcie samooceny należy obligatoryjnie odnieść się do zaleceń zawartych w ostatecznej Uchwale Prezydium PKA. W przypadku rekomendacji zawartych w raporcie z wizytacji Uczelnie muszą rozstrzygać to zagadnienie w ramach własnej autonomii.

10. W jakim przypadku uczelnia może otrzymać ocenę warunkową, ale skróconą do jednego roku?

Prezydium PKA w aktualnym stanie prawnym nie wydaje oceny warunkowej. Wskazuje natomiast kiedy powinna nastąpić kolejna ocena programowa. W przypadku oceny pozytywnej przyznawana jest ona na okres 6 lat. W przypadku skróconego okresu kolejna wizytacja odbywa się nie później niż po upływie 2 lat od czasu ostatniej oceny.

1. Czy hospitacja może odbyć się online już po wyjeździe komisji?

Nie, ponieważ zgodnie z procedurą postępowania oceniającego w sprawie oceny programowej przeprowadzanej stacjonarnie z wykorzystaniem narzędzi komunikowania na odległość hospitacje zajęć dydaktycznych są integralną częścią wizytacji ocenianego kierunku.

2. W prezentacji wskazano, że jeżeli uczelnia nie umożliwi przeprowadzenia hospitacji to może to zostać zinterpretowane jako uniemożliwienie przeprowadzenia wizytacji i w konsekwencji ocenę negatywną. A jeżeli termin wizytacji został wyznaczony na weekend a kierunek prowadzony jest tylko stacjonarnie?

W terminie wizytacji zespołu oceniającego muszą się odbywać zajęcia. W przypadku, gdy termin wizytacji uniemożliwia przeprowadzenie hospitacji zajęć w wyznaczonym terminie należy o tym fakcie niezwłocznie zawiadomić Biuro Polskiej Komisji Akredytacyjnej, a w szczególności sekretarza zespołu dziedzinowego, w ramach którego prowadzone jest postępowanie oceniające.

3. Jak należy przygotować się do wizytacji Komisji Akredytacyjnej, jeśli przyjazd ekspertów przypadnie na czas wolny od zajęć, np. w czasie zajęć terenowych studentów, a możliwość odbycia hospitacji zajęć jest jednym z istotnych kryteriów akredytacji? Czy można wtedy zaproponować inną datę?

Jak wyżej

1. Jak długo należy przechowywać pracę studentów z poszczególnych przedmiotów?

Zgodnie z treścią załącznika 2, część II ust. 1 do wzoru raportu samooceny, uczelnia powinna przygotować do wglądu podczas wizytacji m.in. wskazane przez zespół oceniający prace egzaminacyjne, pisemne prace etapowe, projekty zrealizowane przez studentów, prace artystyczne z zajęć kierunkowych (z ostatnich dwóch semestrów poprzedzających wizytację).

2. Szanowni Państwo, uprzejmie proszę o wskazanie za jaki okres czasu dokonywana jest weryfikacji prac etapowych z praktyk zawodowych?

Jak wyżej

3. Jak długo należy przechowywać dokumenty praktyk?

Jak wyżej

4. Prace etapowe są często realizowane w formie "papierowej", ale także gromadzone w formie elektronicznej (raporty, sprawozdania, opisy projektów, itp.). Czy podczas kontroli mogą być sprawdzane wszystkie tego typu prace?

Szczegółowe kwestie techniczno-organizacyjne dotyczące formy przekazywanej w tym zakresie dokumentacji, z uwagi na różnorodne rozwiązania wykorzystywane przez uczelnie w procesie kształcenia, powinny podlegać wzajemnym uzgodnieniom, uwzględniającym potrzeby zespołu oceniającego wynikające z procedury postępowania oceniającego z jednej strony, z drugiej zaś strony możliwości i ewentualne ograniczenia o charakterze techniczno-organizacyjnym po stronie uczelni. Terminy obiegu dokumentacji wynikają wprost ze Statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej oraz procedury postępowania oceniającego.

Należy też wyjaśnić, że PKA nie przeprowadza kontroli, tylko dokonuje oceny jakości kształcenia.

5. Czy w ramach oceny prac dyplomowych i etapowych w folderze "Praca etapowa" w obrębie chmury w SharePoint należy zamieszczać np. skany egzaminów, kolokwii z danych przedmiotów?

Jak wyżej

6. Dzień dobry, chciałbym się dopytać czym dokładnie jest "praca etapowa" i jakiego okresu mają one dotyczyć? Drugie pytanie: z jakiego okresu należy udostępnić prace dyplomowe do wglądu? Czy mamy przygotować WSZYSTKIE prace dyplomowe, które kiedykolwiek powstały na danym kierunku?

Praca etapowa potwierdza uzyskanie przez studenta efektów uczenia się przypisanych do zajęć. Za pracę etapową może zostać uznane wiele form weryfikacji uzyskania tych efektów. Do najbardziej powszechnych zalicza się egzamin, kolokwium, pisemną pracę zaliczeniową, raporty, sprawozdania, dzieła. Zespół oceniający uwzględnia w procesie oceny specyfikę studiów i prosi o przedstawienie konkretnego rodzaju prac etapowych. Odnośnie terminu przechowywania odpowiedzi jak powyżej.

7. Czy termin "praca etapowa" oznacza "pracę semestralną" lub podobną? My nie używamy w naszym środowisku terminu "praca etapowa".

Jak wyżej

8. Czy dobrze zrozumiałam, że komisja wskaże jakie prace etapowe mamy udostępnić. Czy będziemy mieć czas na zamieszczenie ich w folderze, czy trzeba to zrobić przed wizytacją PKA.

Zespół oceniający wskaże rodzaj prac etapowych, które powinny zostać udostępnione z odpowiednim wyprzedzeniem.

9. W jaki sposób uwierzytelnić spełnienie przez studentów warunku zaliczenia przedmiotu w sytuacji, gdy jednym z kryteriów było wygłoszenie referatu/ wystąpienie zespołowe związane z jakimś zagadnieniem? Nie we wszystkich przypadkach studenci decydowali się na opracowanie prezentacji multimedialnej lub przygotowanie i skorzystanie z innych "materialnych" środków.

Zaliczenia przeprowadzane w formie ustnej nie podlegają weryfikacji przez zespół oceniający. W przypadku wybrania przez zespół oceniający prac etapowych przedmiotu, w którym weryfikacja uzyskania efektów uczenia się następowała w formie ustnej, uczelnia powinna przekazać taką informację sekretarzowi zespołu oceniającego.

1. Szanowny Panie Sekretarzu, czy spotkanie z otoczeniem społecznym można przeprowadzić w formie hybrydowej? Obecnie technologia daje nam takie możliwości, a trochę kłopotliwe jest

proszenie interesariuszy oddalonych np. o 200 km od siedziby uczelni o przybycie na godzinne spotkanie.

Tak. Uczelnia zainteresowana organizacją spotkania z pracodawcami online powinna zwrócić się przez Sekretarza zespołu oceniającego do Przewodniczącego zespołu o zmianę sposobu przeprowadzenia spotkania. W takim przypadku uczelnia organizuje oraz zapewnia odpowiednie narzędzia komunikowania na odległość.

2. Czy w przypadku wizytacji Filii Uczelni możliwe jest zorganizowanie spotkania z władzami Uczelni lub osobami odpowiedzialnymi za doskonalenie jakości kształcenia w formule zdalnej?

Tak, ale tylko w wyjątkowych sytuacjach i tylko z władzami uczelni. Prośbę wraz z uzasadnieniem o taką możliwość należy pisemnie zaadresować do Przewodniczącego zespołu oceniającego w momencie uzgadniania harmonogramu wizytacji.

3. Jeżeli na kierunku prowadzone są studia stacjonarne i niestacjonarne, to czy w spotkaniach muszą, obligatoryjnie, brać udział również studenci studiów niestacjonarnych? Z góry dziękuję za odpowiedź.

W spotkaniu ze studentami, Samorządem Studenckim oraz przedstawicielami studenckiego ruchu naukowego powinni uczestniczyć nie więcej niż 20 osób w tym: przedstawiciele studentów ocenianego kierunku ze wszystkich roczników, profili, poziomów i form kształcenia.

4. Czy musi być przedstawiciel z praktyk realizowanych na kolejnych latach, skoro kształcenie odbywa się na 1-szym roku?

W spotkaniu z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawcami oferującymi praktyki zawodowe dla studentów ocenianego kierunku – przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego (również nie więcej niż 10 osób), w tym praktykodawcy. Nie jest konieczne aby na spotkaniu był obecny przedstawiciel każdego podmiotu oferującego studentom możliwość realizacji praktyk.

5. Jak spotkanie z zespołem przygotowującym raport samooceny może przyczynić się do jego poprawy? Czy ewentualne uwagi Komisji powinny zostać uwzględnione już w trakcie oceny?

Celem wszystkich spotkań odbywających się w czasie wizytacji jest: Wymiana wstępnych refleksji nt. ocenianego kierunku studiów po lekturze raportu samooceny i zapoznaniu się z dokumentami dodatkowymi przesłanymi przed wizytacją, czy szczegółowe omówienie kryteriów oceny, a także sformułowanie dalszych pytań i wątpliwości w odniesieniu do spełnienia standardów jakości kształcenia.

6. Czy ewentualne uwagi Komisji powinny zostać uwzględnione już w trakcie oceny?

Nie możemy udzielić odpowiedzi na to pytanie, gdyż zależy to od rodzaju uwag zespołu oceniającego.

7. Czy podejmując ZO jesteśmy zobowiązaniu do pokrycie kosztów transportu z hotelu do uczelni? Czy delegacje ZO nie obejmują tego wydatku?

Uczelnie nie są zobowiązane do zapewniania transportu członków Zespołów Oceniających z hotelu do uczelni/z uczelni do hotelu. Zespoły Oceniające mogą skorzystać z uprzejmości uczelni - jeśli taka propozycja zostanie sformułowana przez przedstawicieli jednostki wizytowanej. Członkowie Zespołów Oceniających nie mogą nakładać na uczelnię zobowiązań tego rodzaju. Uczelnie ma wyłącznie obowiązek zapewnić odpowiednie warunki pracy na terenie uczelni, a nie poza nią.

8. Czy uczelnie zobligowana jest pokryć koszty obiadów ZO PKA podczas wizytacji?

Uczelnie nie są zobowiązane do pokrywania kosztów posiłków dla Zespołów Oceniających w czasie wizytacji oraz nie są zobowiązane do organizowania posiłków. Uczelnie ma wyłącznie obowiązek zapewnić odpowiednie warunki pracy na terenie uczelni.

1. Czy można skorzystać np. z wzorowo działającej Komisji ds. wew. oceny jakości kształcenia? Chodzi o treść zarządzenia i procedury. Jeśli tak to poproszę o pomoc ewentualnie wskazówkę.

Polska Komisja Akredytacyjna wyrażając dbałość o jak najwyższą jakość kształcenia, w trakcie przeprowadzania oceny programowej poszukuje m.in.: takich rozwiązań wprowadzonych przez uczelnię, które właściwie opisane mogą stanowić wzorzec i punkt odniesienia dla rozwijania oraz wdrażania podobnych rozwiązań przez inne uczelnie. Dobrymi praktykami są działania, które zawierają w sobie pewien potencjał innowacji, przy czym są trwałe oraz powtarzalne. Troską Komisji jest to, by jej opinie i oceny, a także zalecenia i rekomendacje pozostawiały szerokie pole dla autonomicznych inicjatyw promujących innowacyjność procesu dydaktycznego oraz wysoką kulturę jakości kształcenia. Zachęcamy do zapoznania się z raportem Rady Programowej PKA, w której przeanalizowano wszystkie dobre praktyki zidentyfikowane przez zespoły oceniające PKA w ostatnich latach: <https://pka.edu.pl/2024/02/01/raport-z-badan-rada-programowa-pka/>.

2. Czy jest możliwość stworzenia "dobrych praktyk" w ramach tworzenia kierunkowych efektów uczenia się?

Jak wyżej

3. Czy dostępne są modele i konkretne przykłady umożliwiające prawidłowe formułowanie efektów uczenia się?

Polska Komisja Akredytacyjna upublicznia rozwiązania, które uznaje za dobre praktyki w zakresie formułowania efektów uczenia się. Niemniej jednak, PKA nie ingeruje w autonomię uczelni, dlatego zachęcamy do zapoznania się z tymi dobrymi praktykami, jednocześnie nie obligując Uczelni do wdrażania konkretnych rozwiązań na kierunkach. Uczelnie mają autonomię w kształtowaniu efektów uczenia się zgodnie ze swoimi potrzebami i specyfiką kierunku.

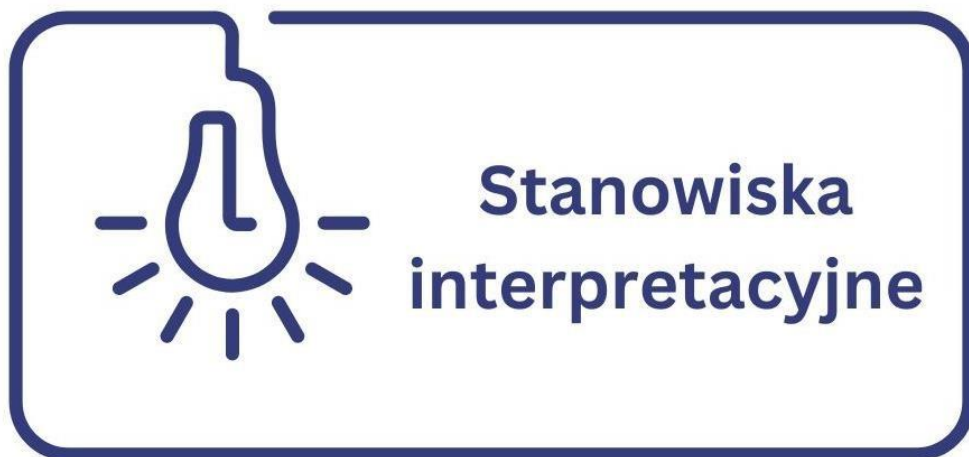

Czy wszystkie pozycje z literatury obowiązkowej rekomendowane w sylabusach muszą być dostępne w bibliotece?

Tak

1. Czy komisja na wizytacjach prosi do wglądu teczek wykładowców?

Zgodnie z treścią załącznika 2, część I ust. 4 do wzoru raportu samooceny uczelnia dołącza charakterystykę nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia lub grupy zajęć wykazane w tabeli 4, tabeli 5 (jeśli dotyczy ocenianego kierunku) oraz opiekunów prac dyplomowych (jeśli dotyczy ocenianego kierunku), a w przypadku kierunku lekarskiego także nauczycieli akademickich oraz inne osoby prowadzące zajęcia z zakresu nauk klinicznych, sporządzoną wg załączonego wzoru. Załącznika 2, część II zawiera wykaz wszystkich materiałów, które należy przygotować do wglądu podczas wizytacji, w tym dodatkowo wskazane przez zespół oceniający PKA, po zapoznaniu się zespołu z raportem samooceny. Zespół oceniający nie prowadzi działań kontrolnych, stąd nie przegląda teczek akt osobowych osób zatrudnianych przez Uczelnię

Czy stanowiska PKA należy traktować jako "filozofię" (kierunek myślenia PKA) czy wykładnię, bezwzględnie obowiązującą w Uczelni i czy w przypadku odmiennej interpretacji będzie to zalecenie czy rekomendacja?

Polska Komisja Akredytacyjna przedstawia prawnie niewiążące stanowiska interpretacyjne, które są formą upowszechniania dobrych praktyk w zakresie rozumienia norm prawa powszechnie obowiązującego dotyczących spraw z zakresu działalności Komisji.